

Fișa de lucru 1

Competențe vizate (cf. Profilului de formare al absolventului):

Comunicare în limba maternă
Competențe digitale
Competențe sociale și civice
Sensibilizare și exprimare culturală

Sinopsis

Iscusitul hidalgo Don Quijote de La Mancha sau mai simplu spus și așa cum o cunoaște toată lumea, *Don Quijote de la Mancha* este opera de căpătâi a lui Miguel de Cervantes Saavedra și opera care deschide drumul romanului modern în literatura universală. În 1604, pe când se afla la Valladolid, începe să lucreze la roman. Prima parte a acestuia apare în 1605 și constituie un eveniment literar, cunoscând un puternic succes. Continuarea romanului apare abia în 1615.

Don Quijote este un hidalgo (mic nobil de țară) sărac, din La Mancha, om cu mintea rătăcită din pricina lecturilor insistente, profilate pe un singur tip de cărți: romanele cavaleriești, între care *Amadis de Gaula* ocupă un loc de cinste.

Astfel, sub influența lecturilor, Don Quijote pornește la drum ca un adevărat cavaler, încălecând pe Rosinanta, o mârtoagă, alegându-și niște arme din carton și consacrandu-și faptele alesei inimii sale, Dulcineea din Toboso, de fapt o simpla țărăncă nu prea frumoasă și deloc virtuoaasă. În drumul său se oprește mai întâi la un han, unde îl ia pe hangiu drept castelan, pe care eroul îl roagă să-i aprecieze faptele de vitejie și să-i dea un nume reprezentativ, conform normelor cavaleriești. Hangiul îi face jocul și îl numește pe protagonist Don Quijote de la Mancha, „Cavaler al Tristei Figuri”.

Și, de aici începe aventura, căci protagonistul are capacități inepuizabile de a mistifica realitatea și de a transforma urâtul și răul în frumos...

Citiți cu atenție textul.

Despre marele succes pe care viteazul don Quijote de la Mancha îl repurtă în spăimântătoarea și nemaiînchipuita aventură cu morile de vânt, cu alte întâmplări vrednice de fericită aducere-aminte

Într-acestea, descoperiră treizeci sau patruzeci de mori de vânt aflate pe acea câmpie, și, de îndată ce le zări, don Quijote îi spuse scutierului său:

— Norocul ne călăuzește treburile mai bine decât ne-am putea-o noi dori, căci uite-acolo, prietene Sancho Panza, unde se arată treizeci de uriași mătăhăloși, sau ceva mai mulți, cu care am de gând să intru-n luptă și să le iau tuturora viața, iar cu prăzile de pe urma lor începe-vom a ne îmbogăți, căci e război drept și este mare slujire adusă lui Dumnezeu a șterge de pe fața pământului o sămânță atât de pernicioasă.

— Care uriași? – zise Sancho Panza.

— Cei pe care-i vezi colo – răspunse stăpânul său –, cu brațele lungi, căci unii obișnuiesc a le avea de aproape două leghe.

— Bagă de seamă, înălțimea ta – răspunse Sancho –, ăia care se văd acolo nu sunt uriași, ci mori de vânt, iar ce pare brațele lor sunt aripile, care, învârtite de vânt, fac să meargă piatra morii.

— Se vede bine – răspunse don Quijote – că nu ești instruit în materie de aventuri: sunt uriași, iar dacă ți-e frică, pleacă de-aici și roagă-te în răstimpul cât eu unul voi intra cu ei în luptă cruntă și inegală.

Și, zicând acestea, îi dădu pinteni calului său Rosinante, fără a mai lua seama la strigătele scoase de către scutierul său Sancho ca să-l pună-n gardă că, fără umbră de îndoială, cei pe care urma să-i atace erau mori de vânt, nicidecum uriași. El însă era atât de convins că erau uriași, că nici nu auzea strigătele scutierului său Sancho, nici nu auzea să vadă, deși era acum foarte

aproape, ce anume erau, ci continua să strige în gura mare:— Nu fugiți, lașe și nemernice creaturi, căci doar un cavaler singur vă atacă.

Se iscă într-acestea un pic de vânt și aripile cele mari începură să se miște, iar don Quijote, văzând una ca asta, zise:

— Chiar dacă ați mișca mai multe brațe decât uriașul Briareu[1], tot aveți a mi-o plăti.

Și-așa zicând și încredințându-i-se din toată inima doamnei sale Dulcinea, căreia-i ceru să-l ajute la o asemenea ananghie, bine acoperit de pavăza-i rotundă, cu lancea cumpănită-n furchet[2], porni la atac în plin galop al lui Rosinante și se năpusti asupra celei dintâi mori din fața sa; și, dându-i o lovitură de lance în aripă, vântul i-o întoarse cu atâta furie, încât îi făcu lancea zob, trăgându-i după sine pe cal și pe călăreț, care se duseră de-a rostogolul pe câmpie într-un hal fără de hal. Sancho Panza dădu fuga să-l ajute cât izbuti s-alerge asinul său și, când ajunse lângă el, îl văzu că nu se mai putea clinti: atât de tare dăduse cu el de pământ Rosinante.

— Doamne miluiește-mă! – zise Sancho –. Nu ți-am spus, înălțimea ta, să iei bine seama la ce faci, că nu erau decât mori de vânt și nu putea să n-o știe decât cine-avea tot pe-atâtea-n cap?

— Taci, prietene Sancho – răspunse don Quijote –, că treburile războiului sunt mai mult ca altele supuse unei necurmăte metamorfoze; cu atât mai mult cu cât cred, și-acesta-i adevărul, că vrăjitorul Frestón, care mi-a furat încăperea și cărțile, i-a transformat pe uriașii ăștia-n mori, ca să-mi răpească gloria biruirii lor: atât de mare e dușmănia pe care mi-o poartă; ci pân' la urmă și la urmă tot n-au să poată mare lucru meșteșugurile-i ticăloase împotriva virtuții spadei mele.

— Fie după puterea lui Dumnezeu – răspunse Sancho Panza. Și, ajutându-l să se ridice, el încălecă iar pe Rușinante, care era pe jumătate spetit. Și, stând de vorbă despre trecuta aventură, o luară pe drumul către Puerto Lápice[3], deoarece don Quijote zicea că acolo nu era cu puțință să lipsească a se găsi multe și felurite aventuri...

(Sursa: Migue de Cervantes Saavedra – Don Quijote de La Mancha, <https://www.fitralit.ro/23-04-2016-miguel-de-cervantes-don-quiote-de-la-mancha-scurt-fragment/>)

[1] Briareu sau Egeon (în mitologia grecească), fiu al lui Uranos și al Geei, avea o sută de brațe și cincizeci de capete cu guri care aruncau flăcări.

[2] În sp. *ristre*, cârlig de fier fixat în dreapta cuirasei și utilizat pentru stabilizarea și susținerea lăncii în atac.

[3] Trecătoare din La Mancha și loc de popas pe drumul regal ce ducea de la Madrid la Sevilla, între Villarta și Herencia, cunoscută și sub numele de Ventas de Puerto Lápice; acolo exista și un han.

Răspundeți la întrebări și rezolvați cerințele.

Lucru individual

1. Ați auzit expresia „*a te lupta cu morile de vânt*”? Ce credeți că semnifică?
2. Știați că sursa acestei expresii este chiar aventura reprodusă în fragmentul de mai sus? Cunoașteți și alte expresii care să fie inspirate de personaje literare sau de personalități istorice? Dați cel puțin trei exemple și explicați sensul lor.
3. Ce personaje literare eroice cunoașteți din literatură sau din filmele pe care le-ați vizionat? Dați cel puțin trei exemple.
4. Care considerați că ar trebui să fie calitățile unui cavaler? Alegeți din lista următoare: curaj, eroism, idealism, galanterie, manierat, pragmatism, profesionalism, onoare, abilitatea de a mânui armele, educat, cult, bogat.
5. Ce calități ați putea identifica în acțiunile și replicile lui Don Quijote? Exemplificați alegerile cu fragmente din text.
6. Care credeți că este motivul pentru care Don Quijote atacă morile de vânt? De ce nu poate vedea lumea așa cum o vede scutierul său, Sancho Panza?

Lucru în echipă

1. Realizați portretul ideal – fizic și moral – al eroului din toate timpurile, referindu-vă la:
 - Idealurile pe care le are
 - Scopul/ scopurile pentru care luptă
 - Calitățile morale
 - Trăsăturile fizice
 - Puncte tari
 - Vulnerabilități
2. Puteți identifica în viața reală o personalitate care să însumeze cât mai multe dintre trăsăturile identificate de voi? Dacă da, exemplificați și argumentați.

Lucru individual

1. Redactați o compunere de 10 – 15 rânduri în care să prezentați personajul vostru preferat.
2. Dacă ați fi un personaj dintr-o carte citită de voi, cine ați fi? Explicați alegerea făcută în 50 de cuvinte.